

คำกริยา

คำที่แสดงอาการของนาม สรรพนาม แสดงการกระทำของประธาน

แบ่งออกเป็น ๕ ชนิด

๑. สกรรมกริยา กริยาที่ต้องมีกรรมมารับจึงจะให้ความสมบูรณ์ครบถ้วนตามกระแสความเช่น

๑. ทหาร ถีอ ปืน

๒. ชาวป่า ตัด ต้นไม้

๒. อกรรมกริยา คือ กริยาที่มีความหมายครบถ้วนในตัวเองโดยไม่ต้องมีกรรมมารับก็ได้ความ

ตามกระแส เช่น

๑. นักเรียน เดิน ที่ถนน

๒. ครูยืนในห้อง

๓. วิตรรกกริยา คือ กริยาที่ไม่สำเร็จความหมายในตัวเอง จะใช้เป็นกริยาของประธาน

ตามลำพังตัวเองก็ไม่ได้ จะต้องมีคำนาม คำสรรพนาม หรือคำวิเศษณ์มาขยายจึงจะได้ความ

กริยาพวกนี้แก้คำว่า เป็น เหมือน เสมือน เป็นหนึ่ง อุปมา เหมือน คือ คล้าย เท่า

คำที่มาขยาย เรียกว่าส่วนเติมเต็ม (วิกิตำการก)

ก. ใช้คำนามขยาย

๑. นายแดง เป็นหมอ

๒. ลูก เท่า พ่อ

๓. คำพูดเปรียบเสมือนเข็ม

ข. ใช้คำสรรพนามขยาย เช่น เขา คล้าย ฉัน

ใช้คำวิเศษณ์ขยาย

๑. ทำได้เช่นนี้เป็นดีแน่

๒. มาดีเป็นดี มาร้ายเป็นร้าย

หมายเหตุ :- ๑. คำวิภตรกริยา (นอกจากคำ “คือ”) ถ้าใช้เชื่อมประโยค นับเป็นคำสันธานชนิดแสดง

ความเปรียบเทียบ เช่น :-

๑) เขาพูด เสมือน เด็กอ่อนสอนพูด

๒) เขาทำงาน ประดุจ เครื่องจักรทำงานฉะนั้น

๒. คำวิภตรกริยา “เป็น” บางทีใช้เป็นคำขยายกริยาข้างหน้าได้อย่างวิเศษณ์

เช่น :-

๑. เขาหัด เป็น ช่างทำผม ๒. เขาทำ เป็น เชื้อง

๓. คำ “เป็น” ที่ใช้เป็นคำกริยาชนิดอื่นเป็นคำวิเศษณ์โดยตรงก็มี เช่น :-

ก. เป็นคำกริยา :- ๑) ทำไมเขาจึง เป็น ขึ้นมาได้ ในเมื่อเขาได้ตายไปสิบสองชั่วโมงแล้ว

๒) เขาไม่ เป็น งานอะไรเสียเลย

ข. เป็นคำวิเศษณ์ :- ๑) ปลา เป็น วายน้ำได้ ปลาตายวายน้ำไม่ได้

๒) เขาพูด เป็น แต่ฉันพูด ไม่เป็น

๔. กริยานุเคราะห์ คือ คำกริยาที่ทำหน้าที่ช่วยกริยาชนิดอื่นให้แสดงความหมายออกมา

เป็น กาล มาลา หรือวางก ต่าง ๆ เพราะคำกริยาในภาษาไทยมีรูปคงที่ไม่เปลี่ยนแปลงไปตาม กาล มาลา

หรือวางก เหมือนภาษาที่มีวิภัติ บังคับ การที่จะรู้ว่า เป็น กาล มาลา หรือวางก อะไร นอกจากสังเกต

ความหมายของรูปประโยคแล้ว จำเป็นต้องอาศัยคำกริยานุเคราะห์เป็นเครื่องช่วย ตัวอย่าง เช่น :-

ก. ช่วยบอกกาล เช่น :-

๑) เขา กำลัง เรียนหนังสือ (ปัจจุบัน)

๒) เขา จะเรียนหนังสือ (อนาคต)

ข. ช่วยบอกมาลา เช่น :-

๑) เขา คง มาที่นี่ (ศักดิ์มาลา)

๒) ชะรอย เขาจะผันไป (ปริกัลปมาลา)

ค. ช่วยบอกวจาก เช่น :-

๑) นักโทษ ถูก ผู้คุม จับ (กรรมวจาก)

๒) บิดา ให้ บุตร เขียน หนังสือ (กรรตวจาก)

๕. กริยาสภามมาลา คือ คำกริยาที่ทำหน้าที่คล้ายกับนาม อาจเป็นประธาน

๖. เป็นกรรม หรือขยายส่วนหนึ่งของประโยคก็ได้ เช่น :-

นอน มีประโยชน์กว่าอิริยาบถอื่น

ประโยคนี้นอน เป็นประธานขอบกริยา มี, ทำหน้าที่ได้อย่างนาม จึงเป็น กริยาสภามมาลา

คำสรรกรมกริยาก็ดี วิกตรรถกริยาก็ดี ที่นำมาใช้เป็นกริยาสภามมาลา ย่อมมีกรรม หรือขยาย

คำกริยา

เขียนโดย ภาษาสยาม

วันเสาร์ที่ 06 กันยายน 2008 เวลา 07:07 น. - แก้ไขล่าสุด วันอังคารที่ 18 พฤศจิกายน 2008 เวลา 19:28 น.

ได้เช่นเดียวกับเป็นกริยาของประโยค เช่น :-

๑) มองดู แสงอาทิตย์ทำให้หน้ามืด ๒) เป็น คนต้องมีความพยายาม

กริยาสภาวะมาลาที่เป็นกรรมหรือส่วนขยายของประโยคจะใช้กริยานุเคราะห์ “จะ” หรือบุพบท

“เพื่อ, สำหรับ” นำหน้าก็ได้ เช่น :-

๑) ฉันไม่อยากจะทำงาน

๒) เขากินเพื่ออยู่

ที่มา เอกสารประกอบการอบรมการสอนการเขียน ผ.ศ. ประเทือง คล้ายสุบรรณ